

kommunfullmäktige
kommunstyrelsen
övriga nämnder
förvaltning

Policy för uppföljning av investeringar

Fastställt av kommunfullmäktige 2021-02-04 § 10

Kommunstyrelsen

Policy för uppföljning av investeringar

Ks/2020:164 040

Inledning

Investeringsbudgeten omfattar årligen flera hundra miljoner kronor. Kommunens investeringar är drivande i såväl att bibehålla den kommunala servicen som kommunen tillhandahåller, som att möjliggöra för att hålla fortsatt önskade servicenivåer i takt med att kommunen växer. Investeringsbudgeten i sig men också de efterföljande kostnaderna för drift av genomförda investeringar har stor påverkan på kommunens totala budget och det är därför av särskilt stor vikt att investeringarna genomförs så att budgeten inte överskrids. Det gäller särskilt större investeringar, så som verksamhetslokaler och trafikinfrastruktur. För verksamhetslokaler är det också av särskild vikt att tidplanen håller och att utformningen sker enligt lokalprogram då nämnder är beroende av lokalerna för sin verksamhet.

Syftet med denna policy är att ge nämnder och kommunstyrelse tillräcklig kontroll över att investeringar genomförs ändamålsenligt.

Övergripande risker

Delprocess	Risk	Påverkar
Skiss och projektering	• Okända markförhållanden	Budget, tidplan, lokalprogram
	• Konflikt mellan behov och budget	Budget, lokalprogram
Upphandling och bygglov	• Ändrade marknadslägen påverkar anbudens nivå	Budget
	• Överklagande av bygglov och/eller tilldelning	Tidplan, budget

Produktion	• Oförutsedda ändrings- och tilläggsarbeten (ÅTA)	Tidplan, budget
Färdigställande	• Tvist	Tidplan

Uppföljning av investeringar

Investeringar ska följas upp av den nämnd som ansvarar för investeringen inom ramen för kommunens beslutade uppföljningsprocess av ekonomi och verksamhet. Uppföljningen ska innehålla förbrukad budget i förhållande till beslutad budget samt en prognos av slutligt utfall av investeringen och ge nämnd samt kommunstyrelsen kunskap och kontroll över investeringens genomförande i förhållande till budget, tidplan och ändamålsenlighet.

Med ansvarig nämnd avses den nämnd som har ansvaret för budget enligt kommunfullmäktiges investeringsplan. Den nämnd som genomför investeringen kan vara en annan.

Den nämnd som genomför investeringen ansvarar för att det finns en tydlig rutin för hur varje investering löpande följs upp. Frekvens och detaljnivå i uppföljningen ska vara anpassad till investeringens art.

Hantering vid betydande avvikelse

En avvikelse är betydande när det bedöms finnas en risk att investeringen inte kan genomföras inom beslutad totalbudget och/eller tidplanen hålls och/eller ändamålsenligheten äventyras. Det är den ansvariga nämnden som också ansvarar för att besluta om hur en sådan avvikelse ska hanteras. Följande policy ska då tillämpas.

- Vid risk att budget överskrids och investeringen omfattas av ramanslag ska bedömning göras om investeringsbelopp kan rymmas inom det totala investeringsramsanlaget. Justering kan göras genom att anpassa det enskilda projektet till tillgänglig budget genom avvikelse från lokalprogram, under förutsättning att ändamålsenligheten inte äventyras. Justering kan också göras genom att omfördela investeringsmedel inom rambudget, såvida tillkommande kostnader för drift bedöms inrymmas i tillgänglig driftsbudget.
 - Ombudgetering inom en investeringsram får delegeras av nämnd. Ombudgeteringar över 500 000 kronor ska dock beslutas av nämnd.
- Ansvarig nämnd får besluta om justeringar i lokalprogram även för x-markerade¹ investeringar om syftet är att inrymma investeringen i tillgänglig budget och att ändamålsenligheten inte äventyras.

¹ X-markerad investering är sådan investering som är upptagen i investeringsplan men där medlen inte får disponeras förrän kommunfullmäktige beslutat att godkänna att investeringen genomförs.

- Om avvikelserna behöver hanteras genom tilläggsanslag ska ansvarig nämnd ställa ärendet till kommunfullmäktige för beslut. Detta sker antingen inom beredning av årsbudget, vid investeringsbudgetens avräkning i årsbokslut eller om omständigheterna kräver det genom särskild begäran till kommunfullmäktige.

Slutredovisning

Syftet med slutredovisning är, förutom att utgöra ett avslut på investeringen, att såväl förvaltningsorganisation som politisk organisation ska kunna dra lärdomar av den genomförda investeringen i syfte att effektivisera framtida investeringar.

Särskild slutredovisning ska göras för större projekt snarast efter det att investeringen är färdigställd och samtliga kända inkomster och utgifter i projektet bokförts.

Särskild slutredovisning ska ske för

- Investering i anläggning överstigande 9 mnkr (2020 års nivå). Beloppsgränsen indexeras baserat på KPIF .
- Andra investeringar om kommunfullmäktige beslutar detta (x-markerad i investeringsplan).

Slutredovisning sker till

- För investering inom ramanslag sker slutredovisning till nämnd som ansvarar för ramanslag
- För övriga investeringar, inklusive x-markerade projekt i investeringsplan ska slutredovisning ske till kommunstyrelsen. Innan kommunstyrelsens beredning ska ansvarig nämnd yttra sig över slutredovisningen.
- Rapport till kommunfullmäktige om slutredovisade investeringar under året sker i investeringsredovisningens del i årsredovisningen. Större avvikelser i ett investeringsprojekt kommenteras särskilt.

Slutredovisningen ska innehålla

- Redogörelse för beslutet inklusive ursprunglig budget avseende investeringsutgift, ytor och drift.
- Redogörelse för investeringsförloppet inklusive eventuella avvikelser och förklaring till detta.
- Redogörelse för väsentliga lärdomar av projektet inför framtida liknande investeringar.

Stadskontoret ansvarar för att tillhandahålla mallar för slutredovisning av projekt samt bevaka att slutredovisningar sker inom rimlig tid efter färdigställande.